

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

Yttrande över betänkandet Utökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel (SOU 2022:19)

Dnr Ju2022/01563

Stockholms tingsrätt har granskat betänkandet Utökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel, med utgångspunkt i de intressen som domstolen har att beakta och lämnar följande synpunkter.

Utvidgade brottskataloger och angränsande frågor (avsnitt 7)

Tingsrätten noterar att det fr.o.m. den 1 augusti 2022 har införts vissa ändringar i 6 kap. 10 § brottsbalken, bl.a. ett nytt brott, sexuellt ofredande mot barn. Detta bör beaktas i den fortsatta beredningen. Tingsrätten noterar även att brottet kontakt för att träffa ett barn i sexuellt syfte (6 kap. 10 a § brottsbalken) har böter i straffskalan, vilket inte förefaller ha beaktats i proportionalitetshänseende (jfr avsnitt 7.4 s. 202 i betänkandet angående att ringa brott bör undantas från brottskatalogen).

Nya möjligheter att utreda vem som skäligen kan misstänkas (avsnitt 9)

Tingsrätten delar utredningens bedömning att det bör ställas höga krav på när hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation ska få användas i syfte att utreda vem som skäligen kan misstänkas och att huvudregeln därför bör vara samma som gäller för hemlig rumsavlyssning (betänkandet s. 291). Tingsrätten noterar att straffskalorna för ett antal av de brott som föreslås ingå i brottskatalogen i 27 kap. 18 a § rättegångsbalken börjar på fängelse i 14 dagar (utpressning av normalgraden, utnyttjande av barn för sexuell posering, sexuellt

ofredande mot barn och barnpornografibrott) samt att brottet kontakt för att träffa ett barn i sexuellt syfte har böter i straffskalan.

Vad gäller bestämmelsens utformning konstaterar tingsrätten att möjligheten till hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation i syfte att utreda vem som skäligen kan misstänkas föreslås tas in som ett tredje stycke i 27 kap. 20 § rättegångsbalken, men att brottskatalogen som begränsar bestämmelsens tillämpningsområde föreslås skrivas in i en ny paragraf, 18 a § samma kapitel. Det bör övervägas att utforma bestämmelserna på ett enklare sätt, t.ex. genom att brottskatalogen anges i närmare anslutning till 20 § tredje stycket. I vart fall bör det införas en hänvisning till 18 a § i 20 § tredje stycket för att tydliggöra kopplingen mellan bestämmelserna.

Hemlig rumsavlyssning och hemlig kameraövervakning kan knytas till en person (avsnitt 10)

Tingsrätten ifrågasätter inte utredningens bedömning att det finns ett behov av åtgärden. Tingsrätten anser vidare att ett sådant tillstånd som utgångspunkt bör förenas med villkor för att tillgodose intresset av att enskildas personliga integritet inte kränks i onödan, och att det är lämpligt att åklagaren lämnar förslag på villkor. Enligt tingsrättens erfarenhet från ärenden om tillstånd till hemlig dataavläsning kan det dock i vissa fall vara svårt att besluta om relevanta villkor vars innehåll inte redan följer av lag. Enligt tingsrättens mening bör det därför inte vara ett obligatoriskt krav att tillstånd till hemlig rumsavlyssning eller hemlig kameraövervakning som knyts till en person förenas med villkor. I de fall där det inte anses möjligt att förena ett tillstånd med relevanta villkor kan detta förhållande i stället beaktas inom ramen för bedömningen om en åtgärd är proportionerlig.

Konsekvensanalysen (avsnitt 17.2)

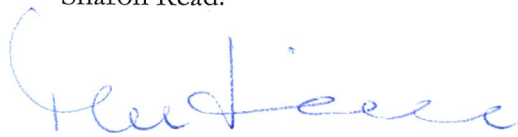
Tingsrätten bedömer att förslagen kommer leda till en större ökning av antalet ärenden än 10–20 procent. Tingsrätten ifrågasätter därmed att det ökade resursbehovet som ärendetillströmningen förväntas innebära ryms inom den befintliga anslagsramen.

Avslutande synpunkter

Tingsrätten vill framhålla att den språkliga utformningen av bestämmelserna om hemliga tvångsmedel, med omfattande korshänvisningar mellan olika paragrafer, gör att lagstiftningen kan bli svår att överblicka och tillämpa. Det finns därför ett behov av att se över utformningen.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Malou Lindblom, rådmännen Alexander Ramsay, Carl Rosenmüller och Daniel Severinsson samt tingsfiskalen Sharon Read.

Malou Lindblom

Sharon Read